

O B S A H

	str.
1. <u>Vymezení základních pojmů</u>	8
1.1 Účetnictví	8
1.1.1 Základní vymezení jeho podstaty a prvotní funkce	8
1.1.2 Stručná charakteristika vývoje účetnictví	10
1.2 Podnik	12
1.3 Hospodářská činnost podniku	14
1.4 Řízení obecně, řízení podniku	15
1.5 Kontrola	17
1.6 Informace, informační proces, informační systém	18
1.6.1 Potřeba informací, nutnost jejich zjišťování, pojem informace	18
1.6.2 Informační proces, informační systém	20
2. <u>Hospodářská evidence, národohospodářská evidence, jednotná soustava sociálně ekonomických informací, informační soustava organizací</u>	22
2.1 Hospodářská evidence	22
2.2 Národohospodářská evidence, jednotná soustava sociálně ekonomických informací, informační soustava organizací	24
2.3 Požadavky kladené řízením podniku na informace	25
2.3.1 Přesnost a úplnost informací	26
2.3.2 Včasnost informací	27
2.3.3 Zjišťování informací ve fyzických a peněžních měrných jednotkách	27
2.3.4 Různý stupeň podrobnosti (zevšeobecnění) informací	28
2.3.5 Zjišťování informací v různém stupni operativnosti	29
2.3.6 Komplexnost informací	29
2.3.7 Zjišťování informací z hlediska odpovědnosti (osob, útvarů) ze výsledky práce	30
2.4 Účetnictví	30
2.4.1 Vymezení pojmu	30
2.4.2 Charakteristické rysy účetnictví	32
2.5 Rozpočetnictví	35
2.5.1 Vznik, nutnost, funkce, pojem	35
2.5.2 Charakteristické rysy	36
2.6 Kalkulace	37
2.6.1 Nutnost, obsah a vymezení	37
2.6.2 Charakteristické rysy kalkulace, druhy kalkulace	38
2.7 Statistika	39
2.8 Operativní evidence	39
2.9 Zvlášť organizované evidence, pasporty, rejstříky	41
2.10 Prvotní evidence	41

3.	<u>Předmět účetnictví</u>	43
3.1	Celková charakteristika předmětu účetnictví	43
3.2	Činitele ovlivňující předmět účetnictví	44
3.3	Pojem a třídění hospodářských prostředků	47
3.4	Koloběh hospodářských prostředků, charakteristika jeho fází	53
3.5	Zdroje hospodářských prostředků a jejich třídění	55
4.	<u>Metoda účetnictví</u>	61
4.1	Celkové vymezení	61
4.2	Účetní doklady	64
4.2.1	Celková charakteristika, náležitosti a funkce účetních dokladů	64
4.2.2	Druhy účetních dokladů	67
4.2.3	Oběh účetních dokladů	68
4.2.4	Přezkušování účetních dokladů	70
4.3	Účet, soustava účtů	71
4.3.1	Význam, podstata a funkce účtu	71
4.3.2	Formy a struktura účtu	73
4.3.3	Účty hospodářských prostředků a jejich zdrojů, účty aktivní a pasivní	75
4.4	Zásady a metodické postupy pro provádění zápisů na účtech	77
4.4.1	Hospodářské operace a jejich vliv na soustavu účtů	77
4.4.2	Souvztažnost účtů	78
4.4.3	Podvojnost účetních zápisů	79
4.5	Zásady a metodické postupy pro sumarizaci celkových údajů účtů a jejich komunikaci formou účetních výkazů	81
4.5.1	Podstata a obsah komunikační funkce účetnictví	81
4.5.2	Rozvaha (bilance), bilanční princip, základní bilanční rovnice	82
4.5.2.1	Vznik, obsah a funkce rozvahy	82
4.5.2.2	Formy rozvahy	84
4.5.2.3	Podrobnější uspořádání položek rozvahy, její periodicita a druhy rozvahy	85
5.	<u>Ostatní prostředky metody účetnictví</u>	97
5.1	Celkové vymezení	97
5.2	Syntetická a analytická evidence	97
5.2.1	Nutnost syntetických a analytických účtů	97
5.2.2	Pojem syntetických a analytických účtů, jejich vzájemný vztah	98
5.2.3	Rozdíly mezi syntetickou a analytickou evidencí	99
5.3	Předvahy	100
5.3.1	Kontrolní uzly a prostředky vnitřní kontroly zpracování účetních informací	100
5.3.2	Podstata a funkce předvahy	102
5.3.3	Druhy, obsah a formy předvahy	103
5.3.4	Předvahy analytické evidence - kontrolní soupisky	105

5.4	Inventarizace hospodářských prostředků	107
5.4.1	Nutnost, pojem a funkce inventarizace	107
5.4.2	Lhůty a druhy inventarizace	108
5.4.3	Organizace inventarizačních prací, vypořádání inventarizačních rozdílů	109
5.5	Účetní knihy, druhy účetních zápisů	110
5.6	Opravy chybných účetních zápisů	114
6.	<u>Základy oceňování hospodářských prostředků v účetnictví</u>	118
6.1	Pojem a význam oceňování v účetnictví	118
6.2	Základní způsoby oceňování v účetnictví, oceňovací principy	119
6.2.1	Oceňování ve skutečných vlastních nákladech	119
6.2.2	Oceňování hospodářských prostředků pomocí reprodukčních pořizovacích cen	122
6.2.3	Oceňování hospodářských prostředků v předem stanovených nákladech, popř. cenách	122
6.3	Oceňování základních skupin hospodářských prostředků v účetnictví	124
6.4	Technika oceňování hospodářských prostředků v účetnictví	126
7.	<u>Základní hlediska klasifikace nákladů</u>	134
7.1	Výchozí hodnotové kategorie a nákladové pojmy	134
7.2	Základní hlediska klasifikace nákladů	136
8.	<u>Účetnictví a rozhodování</u>	143
8.1	Stručná charakteristika rozhodování a rozhodovacího procesu	143
8.2	Vztah rozhodování k účetnictví	144
8.3	Účetnictví a dlouhodobé rozhodování	150
8.4	Výdaje, příjmy, náklady a výnosy podniku	150
8.5	Časové rozlišování nákladů a výnosů	153
9.	<u>Účetní soustavy</u>	157
9.1	Kritéria pro rozlišování účetních soustav	157
9.2	Jednoduché účetnictví	157
9.2.1	Pojem a charakteristické rysy	157
9.2.2	Knihy jednoduchého účetnictví	158
9.2.3	Srovnání účetnictví jednoduchého a podvojného	161
9.2.4	Kamerální účetnictví	162
9.3	Soustava podvojného účetnictví	162
9.3.1	Základní vývojové tendence účetnictví	162
9.3.2	Základní typy (způsoby) organizačního a metodického řešení účetnictví o hospodářské činnosti podniku	166
9.3.2.1	Jednookruhová organizace účtů s využitím jedné řady rozvahových úctů	167

9.3.2.2	Jednookruhová organizace účtů zaměřená v oblasti nákladů na druhové členění, poskytující údaje za podnik jako celek s využitím dvou řad účtů	168
9.3.2.3	Jednookruhová organizace účetnictví s využitím dvou řad účtů, zaměřená na podnik jako celek; vnitropodnikové potřeby v oblasti kontroly nákladů se zajišťují mimoúčetně (statisticky, operativní evidencí)	171
9.3.2.4	Jednookruhová, v oblasti nákladů účelově zaměřená organizace účetnictví s využitím jedné řady účtů	172
9.3.2.5	Dvouokruhová organizace účetnictví	175
9.3.2.6	Kombinovaná organizace účetnictví při využití výhod jednookruhového i dvouokruhového účetnictví	178
10.	<u>Třídění účtů</u>	183
10.1	Nutnost, účel a význam třídění účtů	183
10.2	Základní kritéria třídění účtů	186
10.2.1	Obsahová (předmětná) kritéria třídění účtů	186
10.2.2	Třídění účtů podle funkce a způsobu (metody) účtování na účtech (kritéria metodická, strukturální)	188
11.	<u>Formy účetnictví, technické prostředky zpracování účetních dat</u>	196
11.1	Pojem a účel účetní formy	196
11.2	Vývoj účetních forem	197
11.3	Účetní formy v podmínkách mechanizovaného a automatizovaného zpracování účetnictví	201
11.4	Technické prostředky zpracování účetnictví	202
11.4.1	Celková charakteristika, pojem a klasifikace	202
11.4.2	Ruční (převážně ruční) zpracování účetnictví	203
11.4.3	Zpracování účetnictví pomocí účtovacích a fakturovacích strojů (tzv. prostředků střední mechanizace)	203
11.4.4	Zpracování účetnictví pomocí strojů na děrné štítky	204
11.4.5	Zpracování účetnictví pomocí počítačů	206
12.	<u>Řízení účetnictví</u>	211
12.1	Nutnost, účel a význam řízení účetnictví	211
12.2	Řízení účetnictví v kapitalistických zemích	212
12.3	Řízení účetnictví v ČSSR	213
12.3.1	Orgány zajišťující jednotné metodické řízení účetnictví	214
12.3.2	Nástroje jednotného metodického řízení účetnictví	215
12.3.3	Zásady konstrukce účtových osnov v socialistických zemích	216
12.3.4	Principy číslování účtů v účtových osnovách	220